

Žadatelé o osvojení

Doklady dítěte, které budete potřebovat a úkony, jež budete muset zařídit v souvislosti s převzetím dítěte do péče, ať již z pěstounské péče na přechodnou dobu nebo ze zařízení:

- a) **Rodný list dítěte** - předá pěstoun zajišťující pěstounskou péči na přechodnou dobu nebo zařízení, ve kterém bylo dítě umístěno, případně Vám problém se zajištěním dokumentu pomůže vyřídit sociální pracovnice oddělení sociálně právní ochrany dítěte.
- b) **Průkaz zdravotního pojištění** - obdržíte od pěstounů na přechodnou dobu či od sociální pracovnice v zařízení.
- c) **Očkovací průkaz dítěte** - obdržíte od pěstounů na přechodnou dobu či z ústavního zařízení.
- d) **Registrace u dětského lékaře** - vybrat a domluvit se, zda dítě vezme do lékařské péče (nejlépe ještě před převzetím dítěte do péče). Je dobré znát jméno a telefonní kontakt na dětského lékaře, ke kterému s dítětem docházeli přechodní pěstouni do doby převzetí, nebo byste měli mít od zařízení zdravotní dokumentaci nebo zprávu jejich lékaře se všemi podstatnými záležitostmi týkající se zdravotního stavu a doporučeným opatřeními (léky a jejich dávkování, rehabilitace, zvláštní kojenecká strava, plánované kontroly u odborných lékařů).
- e) **Přihlášení dítěte ve škole** - praxe je taková, že pokud přijmete dítě povinné školní docházkou, je potřeba předem (tedy ještě v době, kdy s dítětem navazujete kontakt) domluvit vše potřebné ve škole, kam máte v úmyslu dítě přihlásit, abyste měli jistotu, že škola dítě přijme. Ve škole, kam dítě dochází z ústavního zařízení, nahlásíte adresu nového školního zařízení, aby tam mohly být zaslány všechny potřebné dokumenty.
- f) **Domluva návštěvy sociální pracovnice z místa Vašeho bydliště** - převzetí dítěte do péče je třeba nahlásit sociálnímu odboru v místě Vašeho bydliště. S největší pravděpodobností o této skutečnosti bude příslušná pracovnice již vědět, ale nemusí jí být znám přesný termín převzetí. V době péče před osvojením je třeba si s ní domluvit návštěvu ve Vaší domácnosti, její zpráva bude jedním z podkladů pro soudní řízení. Z tohoto důvodu je zapotřebí být s ní v kontaktu hned od počátku.
- g) **Přihlášení dítěte k trvalému pobytu** - za občana mladšího 15 let ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce, v případě osvojení osvojitel.
- h) **Nahlášení zaměstnavateli** - převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů, je třeba ihned nahlásit zaměstnavateli, u kterého lze na základě pravomocného rozhodnutí soudu uplatnit kromě dávek nemocenského pojištění také případně i pracovní volno a úlevu na daních.
- i) **Vyřízení dávek státní sociální podpory** - nárok lze uplatnit na základě pravomocného rozhodnutí soudu o péči před osvojením nebo rozhodnutí soudu o osvojení, a to v místě trvalého bydliště žadatelů na příslušném formuláři.

Dávky vyplácené dle zákona č. 117/1995 Sb. jsou:

1. dávky poskytované v závislosti na výši příjmu

- přídavek na dítě
- sociální příplatek
- příspěvek na bydlení

2. ostatní dávky

- peněžité pomoci v mateřství
- rodičovský příspěvek
- dávka otcovské poporodní péče (otcovská)

V případě osvojení dítěte

Co je třeba potřeba zařídit po pravomocném rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do osvojení:

- Změna rodného listu a rodného čísla** - až budou mít osvojitelé pravomocný rozsudek o svěřeni dítěte do osvojení, tak zažádají na **matrice dítěte** o nový rodný list. Zkušenosti z praxe: nejdříve zavolat na matriku a domluvit se s konkrétním pracovníkem, který bude nový rodný list vyřizovat, následně se dostavit osobně, v případě větší vzdálenosti bydliště osvojitelů a matriky dítěte se domluvit na zaslání rodného listu rodného listu a rozsudku s razítkem právní moci doporučeně poštou. Po vystavení nového rodného listu **je nutno všem institucím** (zdravotní pojišťovna - vystaví nový průkaz; dětský lékař a další lékaři, v jejich péči je dítě; tomu kdo vyplácí peněžité pomoci v mateřství či rodičovský příspěvek atd.) **nahlásit změnu rodného čísla** – mění se koncovka za lomítkem, **příjmení příj. jména dítěte**.
- Změny týkající se příjmení dítěte** - dítě automaticky získává příjmení osvojitele. Společný osvojenec manželů bude mít příjmení určené pro ostatní jejich děti. Na základě pravomocného rozhodnutí soudu o osvojení dítěte, budete v novém rodném listu dítěte zapsáni na místě rodičů dítěte (v matrice se však neškrtná, zapíše se to formou opravy, až osvojené dítě dosáhne plnoletosti, bude mít právo nahlížet do matriky a může zde najít jména svých biologických rodičů).
- Změny týkající se jména dítěte** - osvojitelé mají právo od okamžiku nabytí právní moci rozsudku o osvojení, nejpozději do dosažení zletilosti dítěte, zvolit osvojení souhlasným prohlášením před matričním úřadem jiné jméno, případně jména, než to, které má zapsáno v matriční knize. Je-li osvojenec starší 15 let, připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke změně jména nebo zvolení jiného nebo druhého jména nemůže dojít. V případě dítěte nalezeného (nebo neurčeného jména) rozhodne o jeho jménu soud na návrh osvojitelů již při soudním řízení o osvojení.
- Cestovní pas** - po soudním rozhodnutí o osvojení lze dítěti vystavit cestovní pas.

Žadatelé o osvojení

Doklady dítěte, které budete potřebovat a úkony, jež budete muset zařídit v souvislosti s převzetím dítěte do péče, ať již z pěstounské péče na přechodnou dobu nebo ze zařízení:

- j) Rodný list dítěte** - předá pěstoun zajišťující pěstounskou péči na přechodnou dobu nebo zařízení, ve kterém bylo dítě umístěno, případně Vám problém se zajištěním dokumentu pomůže vyřídit sociální pracovnice oddělení sociálně právní ochrany dítěte.
- k) Průkaz zdravotního pojištění** - obdržíte od pěstounů na přechodnou dobu či od sociální pracovnice v zařízení.
- l) Očkovací průkaz dítěte** - obdržíte od pěstounů na přechodnou dobu či z ústavního zařízení.
- m) Registrace u dětského lékaře** - vybrat a domluvit se, zda dítě vezme do lékařské péče (nejlépe ještě před převzetím dítěte do péče). Je dobré znát jméno a telefonní kontakt na dětského lékaře, ke kterému s dítětem docházeli přechodní pěstouni do doby převzetí, nebo byste měli mít od zařízení zdravotní dokumentaci nebo zprávu jejich lékaře se všemi podstatnými záležitostmi týkající se zdravotního stavu a doporučeným opatřeními (léky a jejich dávkování, rehabilitace, zvláštní kojenecká strava, plánované kontroly u odborných lékařů).
- n) Přihlášení dítěte ve škole** - praxe je taková, že pokud přijmete dítě povinné školní docházkou, je potřeba předem (tedy ještě v době, kdy s dítětem navazujete kontakt) domluvit vše potřebné ve škole, kam máte v úmyslu dítě přihlásit, abyste měli jistotu, že škola dítě přijme. Ve škole, kam dítě dochází z ústavního zařízení, nahlásíte adresu nového školního zařízení, aby tam mohly být zaslány všechny potřebné dokumenty.
- o) Domluva návštěvy sociální pracovnice z místa Vašeho bydliště** - převzetí dítěte do péče je třeba nahlásit sociálnímu odboru v místě Vašeho bydliště. S největší pravděpodobností o této skutečnosti bude příslušná pracovnice již vědět, ale nemusí jí být znám přesný termín převzetí. V době péče před osvojením je třeba si s ní domluvit návštěvu ve Vaší domácnosti, její zpráva bude jedním z podkladů pro soudní řízení. Z tohoto důvodu je zapotřebí být s ní v kontaktu hned od počátku.
- p) Přihlášení dítěte k trvalému pobytu** - za občana mladšího 15 let ohlásí změnu místa trvalého pobytu jeho zákonný zástupce, v případě osvojení osvojitel.
- q) Nahlášení zaměstnavateli** - převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů, je třeba ihned nahlásit zaměstnavateli, u kterého lze na základě pravomocného rozhodnutí soudu uplatnit kromě dávek nemocenského pojištění také případně i pracovní volno a úlevu na daních.
- r) Vyřízení dávek státní sociální podpory** - nárok lze uplatnit na základě pravomocného rozhodnutí soudu o péči před osvojením nebo rozhodnutí soudu o osvojení, a to v místě trvalého bydliště žadatelů na příslušném formuláři.

Dávky vyplácené dle zákona č. 117/1995 Sb. jsou:

1. dávky poskytované v závislosti na výši příjmu

- přídavek na dítě
- sociální příplatek
- příspěvek na bydlení

2. ostatní dávky

- peněžité pomoci v mateřství
- rodičovský příspěvek
- dávka otcovské poporodní péče (otcovská)

V případě osvojení dítěte

Co je třeba potřeba zařídit po pravomocném rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do osvojení:

- Změna rodného listu a rodného čísla** - až budou mít osvojitelé pravomocný rozsudek o svěřeni dítěte do osvojení, tak zažádají **na matrice dítěte** o nový rodný list. Zkušenosti z praxe: nejdříve zavolat na matriku a domluvit se s konkrétním pracovníkem, který bude nový rodný list vyřizovat, následně se dostavit osobně, v případě větší vzdálenosti bydliště osvojitelů a matricy dítěte se domluvit na zaslání rodného listu rodného listu a rozsudku s razítkem právní moci doporučeně poštou. Po vystavení nového rodného listu **je nutno všem institucím** (zdravotní pojišťovna - vystaví nový průkaz; dětský lékař a další lékaři, v jejich péči je dítě; tomu kdo vyplácí peněžitou pomoc v mateřství či rodičovský příspěvek atd.) **nahlásit změnu rodného čísla** – mění se koncovka za lomítkem, **příjmení** příp. **jména dítěte**.
- Změny týkající se příjmení dítěte** - dítě automaticky získává příjmení osvojitele. Společný osvojenec manželů bude mít příjmení určené pro ostatní jejich děti. Na základě pravomocného rozhodnutí soudu o osvojení dítěte, budete v novém rodném listu dítěte zapsáni na místě rodičů dítěte (v matrice se však neškrtná, zapíše se to formou opravy, až osvojené dítě dosáhne plnoletosti, bude mít právo nahlížet do matricy a může zde najít jména svých biologických rodičů).
- Změny týkající se jména dítěte** - osvojitelé mají právo od okamžiku nabytí právní moci rozsudku o osvojení, nejpozději do dosažení zletilosti dítěte, zvolit osvojení souhlasným prohlášením před matričním úřadem jiné jméno, případně jména, než to, které má zapsáno v matriční knize. Je-li osvojenec starší 15 let, připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke změně jména nebo zvolení jiného nebo druhého jména nemůže dojít. V případě dítěte nalezeného (nebo neurčeného jména) rozhodne o jeho jménu soud na návrh osvojitelů již při soudním řízení o osvojení.
- Cestovní pas** - po soudním rozhodnutí o osvojení lze dítěti vystavit cestovní pas.

Projekt „Zvyšování efektivity a podpora využívání nástrojů systému péče o ohrožené děti v Moravskoslezském kraji“, reg. číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0010306, je spolufinancován z prostředků ESF v rámci Operačního programu zaměstnanost a státního rozpočtu.